

SOMALIA

Seuraavalla kahdella tunnilla tutkimme Somaliaa – ja samalla kertaamme GE2-kurssin asioista. Työ tehdään kahden hengen tiimeissä. Kaikesta tutkimastanne teette raportin, jossa oleellisena osana ovat erilaiset sähköiset diagrammit, kartat, kuvat ym. Jokaisen esityksen jälkeen on aina kirjalliset selostukset, joissa selvitetään tekemäänne kuvaa. Raportti lähetetään opettajalle toisen oppitunnin jälkeen, saman vuorokauden aikana, viimeistään klo 23.59!

1. Tee miellekartta aiheesta Somalia **Lucidchartin** avulla. Miellekartastasi pitäisi löytyä ainakin 10 asiaa. Tallenna raporttiisi.
2. Etsi **Google Earthin** avulla Somalia. Kuinka pitkä matka on Somalian pääkaupungista (mikä?) Helsinkiin? Selvitä asia Google Earthin tai **WolframAlpha** - ohjelmalla. Tallenna raporttiisi.
3. Mikä ero: Somalia – Somalimaa? **Googlaa** ja tarkasta tilanne **Google Earth** – karttapallosta. Tallenna raporttiisi.
4. Mitkä ovat Somalian pääkaupungin koordinaatit? Tallenna raporttiisi.
5. **Google Earth** –ohjelma: ruksaa päälle Asukastiheys (population density). Nappaa kuva raporttiisi. Kerro, miten asutus on sijoittunut Somaliassa? Mikä on syynä siihen?
6. Tee faktataulukko Somalian perustiedoista. Vertaa niitä Suomeen. Hae tiedot esim. **CIA World Factbookista**. Mitä voit päätellä taulukon tietojen avulla Somaliasta? Tallenna raporttiisi.

	Somalia	Suomi
Hedelmällisyysluku		
Eliniänodote - miehet		
Lukutaito% - naiset		
BKT/per capita		
Imeväiskuolleisuus/1000		
Kaupunkiväestön osuus%		

7. Tee kaksi väestöpyramidia (Somalia ja Suomi) **Libre Office – taulukkolaskentaohjelmalla**. Vertaa väestöpyramideja. Missä väestöllisen muuntumisen mallissa valtiot ovat? Mitkä ovat valtioiden ongelmia tällä hetkellä (ainakin kaksi) ja tulevaisuudessa (ainakin kaksi). Tallenna raporttiisi.
8. Tutki **Gapminder.org** – ohjelman avulla Somalian tilannetta. Miten Somalian imeväisyyskuolleisuustilanne on muuttunut viimeisten 20 vuoden aikana? Entä hedelmällisyysluku? Valitse vielä ainakin kaksi kiinnostavaa muuttujaa X-akselin muuttujan valintanappulasta. Pohdi, mihin suuntaan Somalia on kaikkien tutkimiesi muuttujien mukaan kehittymässä? Tallenna raporttiisi
9. Tee ilmastodiagrammi **Libre Officen taulukkolaskentaohjelmalla** valitsemastasi alueesta Somaliassa. Tulkitse ja kerro, mitä ongelmia alueen ilmasto voi aiheuttaa? Jatka CIA World Factbookin avulla: miten väestön on jakautunut elinkeinoihin Somaliassa? Piirrä piirakka elinkeinojakaumasta (%) **Libre Officen** avulla. Kerro, mitä alueella viljellään ja mitkä ovat tärkeimmät teollisuuden alat. Tallenna raporttiisi. Näitäkin voit havainnollistaa piirakoilla.
10. Tutki, millainen on Somalian yhteiskunnallinen tilanne tällä hetkellä?
11. Jos aikaa jää, tee **Socratic.com** – ohjelman avulla viisi nohevaa monivalintatehtävää muille ryhmille
- 12..

SOMALIA – opettajalle – muutamia hajanaisia ohjeita

Somalia aiheena, jonka avulla kerrataan väestömaantieteen perusjuttuja. Somalia siksi, että he ovat yksi suurimmista maahanmuuttajaryhmistä Suomessa ja - ainakin täällä Mäntsälässä - opiskelijoille aika tuntematon kohde.

Työ tehdään joko neljän hengen ryhmissä tai kahden hengen tiiminä Sopisi ehkä parhaiten syventävälle kurssille GE4 – ajankäytön takia. Työhän on pakko varata kaksi x 75 min, koska ohjelmat ovat opiskelijoille kuitenkin vieraita ja osa opiskelijoista on aika hitaita... Neljän hengen

ryhmän hyvä puoli olisi, että ryhmässä tehtävänjako vähentäisi työmäärää ja työ tulisi ehkä valmiiksi.

1. Opiskelijoiden miellekartasta luulisi löytyvän esim. Afrikka, sota → pakolaiset, köyhyys, muslimimaa → isot perheet, kehitysmaa... Laitoin vaatimuksen 10 asiasta, että opiskelijat eivät luovuttaisi heti. Lucidchart on helppo ja sitä voi harjoitella muutamalla edellisellä oppitunnilla edellisellä oppitunnilla. Tai miellekartan voi tehdä myös Goggle-ohjelman avulla.
2. Google Earthin avulla selviää helposti sijainti ja välimatkakin linnuntietä Mogadishusta Helsinkiin. WolframAlpha on hauska ohjelma ja sen avulla he voivat tarkastaa etäisyyden.
3. Oleellinen kysymys...
4. Perusjuttu ja aika helppo välipala opiskelijoille – löytyy esim. Wikipediasta tai CIA World Factbookista tai Google Earthista...
5. Luulisi löytyvän vastaus vain karttaa katselemalla...?
6. – 9. Annan samat ohjeet opiskelijoille kuin mekin saimme LUMA-opinnoissamme. Yhtä tehtävää lukuun ottamatta ohjeet olivat selkeitä, itsekin – tupelo – osasin. Yhtä ohjelmaa en saanut toimimaan ja sitä ei siis ole ohjeissani. Valmiita vastauksia en ole tähän naputellut, koska tilastotiedot muuttuvat ja kaikki ovat käyttäneet samoja ohjelmia. Ajansäästämiseksi opettajan kannattaa tehdä Suomen väestöpyramidi ja jakaa ryhmälle vaikkapa **Google Docin** (?) tai sähköpostin avulla avulla.

Jos jää aikaa (?) jää, ja Socratic –testikin on selvitetty, nopeimmat opiskelijat voisivat tutustua enemmän teollisuuteen, eroosioon, kulttuuriin... Hakea vaikka kaunokirjallisia kirjoja, mitkä kuvaavat Somaliaa... Valtava ero opiskelijoiden työskentelynopeudessa. Nopeimmat voivat toimia myös assistentteina ja avustaa niitä, joilla ongelmia.

Opiskelijat lähettävät raporttinsa opettajalle sähköpostin tai Google Docin avulla. Seuraavalla oppitunnilla opiskelijat pääsevät näkemään myös toistensa töitä Docin avulla. Uskaltaisiko siihen liittää jotakin vertaisarviointia...

En ole testannut tuntisuunnitelmaani – Abitti-systeemit sotkivat kevät-suunnitelmani. Koeviikko alkoi ennen kuin ehdin miettimään lopputyötä. Ajankäyttö arveluttaa ja se, miten opiskelijat jaksavat tutustua ohjelmiin. Kivahan oli kerrankin suunnitella teoriassa, miten tunti kulkisi...

Kaija Turunen

Mäntsälän lukio